

Líska podporuje svými programy regionální výrobce, řemeslníky, hospodáře a farmáře

Podpora udržitelné místní ekonomiky, vycházející z přírodního a kulturního dědictví regionu, tradičních technologií a řemesel i dovedností místních obyvatel je součástí téměř všech lískových programů a projektů už od roku 2007. Zaměstnávání zdejších lidí, využívání místních surovin a zdrojů, prodej v místě či v regionu a minimalizace negativního dopadu na životní prostředí jsou pro udržitelný rozvoj regionu klíčové.

V roce 2013 jsme s partnerskými organizacemi a s podporou Zlínského kraje připravili projekt „Poctivě vyrobené – podpora udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji“. Projekt byl podpořen ve 4. výzvě Blokového grantu (Nadace Partnerství). Aktivita projektu se stala základem celoroční osvětové kampaně Poctivě vyrobené. Důležitou součástí je spolupráce, setkávání a vzájemné sdílení zkušeností a informací organizací, které se podporou místních výrobců a zemědělců zabývají.

Pro veřejnost a školy připravujeme osvětové akce a programy. Oblíbené jsou exkurze na farmy a k výrobcům i dny otevřených dveří, například na Ekofarmě Agrofito v Lidečku, na farmě Javorník ve Štítné či v Ekosadech Komňa. S výrobci a řemeslníky se můžete seznámit na Dni Zlínského kraje, Krajské konferenci o EVVO, na jarmarcích, slavnostech a festivalech. Velké oblíbené se těší exkurze dětí „Jedeme na farmu“, výukové programy „Odkud se bere jídlo“, „Můj den na farmě“ a „Z farmy na náš stůl, aneb zdravě – hravě o původu a zpracování potravin“, či projektový Školní farmářský den.

Celých 8 let jsme vydávali noviny Poctivě vyrobené (14 čísel), které přinášely skutečné příběhy výrobců, řemeslníků a farmářů, inspiraci a příklady dobré praxe organizací, škol, muzeí i dalších organizací, které se tématu věnují. Nyní se pokusíme navázat **samostatnou přílohou tradiční elektronické rozesílkou Líska**.

Rádi zveřejníme i vaše příběhy a fotografie, pozvánky na zajímavé akce, trhy a jarmarky. Příspěvky můžete zasílat na adresu: infoevvo@seznam.cz, heslo: příloha PV

Aktuální informace najdete na **facebookovém profilu Poctivě vyrobené**.

V roce 2024 a 2025 realizujeme aktivity v rámci projektu Poctivě vyrobené – osvětová kampaň LÍSKY, projekt je spolufinancován Zlínským krajem.

foto Pavel Šuráň

Akce do DIÁŘE:

Sobota 14. září	Den Zlínského kraje www.dzk.cz	ZRUŠENO!
	Ovčácké slavnosti na Santově	
Sobota 21. září	Slovácký festival chutí a vůní https://skanzenrochus.cz/	
Neděle 22. září	Farmářský den aneb cesta ke kořenům Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí	
Sobota 12. října	Pole, louky, sady, neumřeme hladý https://skanzenrochus.cz	
	Hospodářský den, Agrofito Lidečko	
So– Ne 12.–13. října	Festival řemesel a profesí budoucnosti 2024 14 15 Baťův Institut ve Zlíně	

OBSAH PŘÍLOHY ROZESÍLKY 14/2024

Regionální značky v našem kraji	2
Místní produkty, biopotraviny	2
Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství	3
Září proti plýtvání	4
Představujeme	5
Objevujeme regionální výrobce a jejich příběhy	6
Tematické programy pro školy	7
Tipy na výlety a exkurze	8
Farmářské trhy a jarmarky	9
Pozvánky na akce	10
Kam za nákupy regionálních produktů ve Zlínském kraji	12

Regionální značky v našem kraji

Regionální značky

Každý region v České republice má svůj vlastní neopakovatelný charakter, daný přírodním bohatstvím, kulturou a staletými tradicemi jeho obyvatel. Také výrobky a produkty pocházející z určité oblasti nesou část tohoto charakteru – je do nich vložena práce tamních řemeslníků a zemědělců i část jejich duše. Návštěvníkům pak nabízí specifickou pohostinnost a neopakovatelné zážitky.

Regionální značení je rozšířeným způsobem, jak propagovat místní výrobky, venkovské regiony a chráněná území a jak podporovat místní obyvatele.

Koupíte-li si certifikovaný produkt s regionální značkou, máte záruku, že byl vyroben v našem regionu tradičními technologiemi s podílem ruční práce místních lidí, na jeho výrobu bylo využito místních surovin, výrobek je kvalitní a šetrný k životnímu prostředí.

Ve Zlínském kraji existuje takových regionálních značek pět: Tradice Bílých Karpat, Tradiční výrobek Slovácka, Právě valašské, Beskydy regionální produkt a Haná regionální produkt.

www.regionalni-znacky.cz

Výrobky z kraje

Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků. Najdete zde přehled farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.

www.vyrobkyzkraje.cz

Tržnice regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska

Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově,
www.iskopanice.cz

Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

- Mapa českých biopotravin,
<https://kde.lovime.bio/>

- EKOFOOD
Propojuje místní farmáře se zákazníky, kteří chtějí nakupovat kvalitní a čerstvé potraviny bez přidaných látek.
www.ekofood.cz

- Country Life
Česká rodinná firma, která vznikla v roce 1991.
www.countrylife.cz

- Hostětínský mošt
získal ocenění UDRŽITELNÝ ESHOP.
Cestou udržitelnosti, respektu k přírodě i lidem, ekologie a biopotravin se vydali již na počátku fungování Moštárny v Hostětíně (v roce 2000).
Splnili podmínky a od Heureka.cz obdrželi oficiálně tento titul, <https://eshop.mostarna.bio/>

SCUK.CZ Nakupte přímo od farmářů z pohodlí domova

Věříme, že jsme země bohatá na šikovné farmáře a výrobce, kteří hospodaří udržitelně. Chceme, aby dobroty i od těch nejmenších byly dostupné po celé republice a aby za ně získali vždy férovou odměnu.

Podporujeme lokální ekonomiku a udržitelnost

Díky přímé objednávce bez dalšího prostředníka podpoříte lokální ekonomiku a hlavně samotné farmáře. Ti si u nás nastavují ceny sami a vždy tak, aby byly pokryty veškeré náklady a oni tak dostali za svou práci odměnu, kterou se zaslouží.

Vybíráme pro vás to nejlepší

Na Scuku si dáváme záležet na výběru farmářů a výrobců, stejně tak zkoumáme původ a složení potravin. Chceme vám totiž i nadále nabízet jen to nejlepší. O tom, co všechno je pro nás při výběru důležité, se můžete dočíst v našem Kodexu kvality, <https://www.blog.scuk.cz/kodex>

Na Scuku vybíráte z široké nabídky od převážně lokálních farmářů a výrobců. Nákupy probíhají v několikadenních cyklech, po skončení cyklu farmářům odešleme vaši objednávku a ti vše připraví na výdejní den. Vyberte si vyzvednutí na výdejním místě nebo doručení až domů.

www.scuk.cz

Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství

Každý rok vyhláší Ministerstvo zemědělství září Měsícem biopotravin a ekologického zemědělství. Osvětová a informační kampaň zaměřená na podporu ekozemědělství a biopotravin v České republice je organizována již od roku 2005.

unii povinnost používat na biopotravinách jednotné označení logem Evropské unie pro ekologickou produkci. Dále musí mít biopotravina na svém obale kód kontrolní organizace, která daného výrobce certifikuje, a údaj o původu složek. Kam si můžete jít pro biopotraviny? Na mapě členů PROBIO a mapě českých biopotravin najdete přehled míst, kde si můžete biopotraviny koupit. Více informací najdete na webových stránkách kampaně <https://www.enviweb.cz/122734> <https://www.ekokalendar.cz>

Hlavním cílem kampaně je přiblížit veřejnosti důvody proč je dobré a logické kupovat biopotraviny a podporovat tím ekologické zemědělství v ČR a rovněž ukázat kde si biopotraviny mohou koupit. V průběhu září se uskuteční řada regionálních akcí na podporu biopotravin a ekologického zemědělství, jako jsou biojarmarky, biodožínky, dny otevřených vrátek na biofarmách a exkurze do výroby. Veřejnost tak může navštívit české ekofarmy, ochutnat biopotraviny přímo ze dvora a seznámit se s principy ekologické produkce. V rámci kampaně se také vyhláší soutěž Česká biopotravina. Biopotraviny poznáte podle zelené biozephy státní značky, která zaručuje splnění požadavků legislativy ekologické produkce. Od 1. července 2010 platí pro všechny výrobce biopotravin v Evropské

Bioprodukt je jakákoliv surovina rostlinného nebo živočišného původu, která pochází z ekologického hospodářství a je na ni vystaven platný certifikát. Biopotravina je potravina vyrobená z produktů ekologického zemědělství za podmínek určených zákonem, která splňuje specifické požadavky na jakost a zdravotní nezávadnost (např. bez použití umělých hnojiv, škodlivých chemických postřiků či geneticky modifikovaných organismů (GMO) a výrobků na jejich bázi).

Proč zvolit bio?

Ekologické zemědělství je systém pěstování a produkce potravin, který dbá na životní prostředí, je ohleduplný k okolním rostlinám a živočichům, neplytvá přírodními zdroji a zajišťuje dobré podmínky při chovu hospodářských zvířat.

Jak poznám bio výrobky?

Biopotraviny, které byly kontrolovány v České republice (tedy nikoliv nezbytně výhradně české biopotraviny), poznáte podle této zelené „biozephy“, státní ekoznačky, která zaručuje, že výrobek splňuje požadavky zákonů o ekologickém zemědělství.

Moštárna Hostětín se přidává k BIO ZÁŘÍ – měsíci biopotravin a ekologického zemědělství

Připravili pro Vás v eshopu akci na celé září – SLEVA NA VŠECHNY BIO PRODUKTY ve výši 15 %.

Zadejte pouze kód **BIOZARI24** a sleva je Vaše!

Objednávejte – nejen vítězný rakytník - na <https://eshop.mostarna.bio/>

Od 1. července 2010 platí pro všechny výrobce biopotravin v Evropské unii povinnost používat na biopotravinách jednotné označení logem Evropské unie pro ekologickou produkci, tak zvaným evropským biologem.

Více na www.mesicbiopotravin.cz

Líška

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Příloha PV5/2024, rozesílka Lísky 14/2024

strana 3

Září proti plýtvání

Září proti plýtvání je měsíční úvod do plýtvání jídlem v domácnostech

Za cíl si klademe změnit spotřebitelské chování, zvýšit povědomí o problematice plýtvání jídlem a jeho snížení. Projekt je navázán na **Mezinárodní den proti plýtvání jídlem, který OSN vyhlásila na 29. září.**

V České společnosti panuje představa, že za plýtváním jídlem stojí především velké obchodní řetězce. Není tomu tak, podle informací Evropské komise z roku 2019 **u spotřebitelů vzniká 52 %** potravinového odpadu. Plýtvání jídlem se tak týká všech, ať už se jedná o farmáře, kteří nechávají zbylou zeleninu na polích, zbylé výrobky s vadnou etiketou u výrobců, neprodané položky v retailu nebo nadbytečné porce v jídelnách. Především se to ale týká nás, jednotlivých spotřebitelů.

Na přelomu roku 2022 a 2023 Vysoká škola ekonomická v Praze ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně a Zachraň jídlo sestavila **výpočet pro odhad ceny znehodnocených potravin v domácnostech**. Na jeho základě můžeme předpokládat, že v roce 2023 skončí v koši, kompostu a odpadních trubkách potravin v hodnotě 3519 Kč na obyvatele. Pokud bychom pracovali s průměrnou domácností dle ČSÚ, tedy 2,33 člověka, pak se jedná o 8 199 Kč za rok 2023. **Rodina se dvěma dětmi může letos ušetřit 14 076 Kč, pokud nebude plýtvat.**

<https://zachranjidlo.cz/projekt/zari-proti-plytvani/>

FAKTA O PLÝTVÁNÍ:

Zachraň jídlo

Produkce potravin a činnosti s tím spojené jsou celosvětově zodpovědné za vznik asi 23% emisí skleníkových plynů. Naše rozhodnutí, co si ne/dáme k jídlu, tedy mají zásadní vliv na to, jak jako společnost zacházíme s přírodními zdroji. S potravinovým odpadem přicházíme i o spoustu peněz. Jak závažný je problém plýtvání jídlem?

Třetina všeho vyprodukovaného jídla na světě se vyhodí nebo znehodnotí.

Pokud by byly tyto potraviny zachráněny, nasatily by se jimi asi tři miliardy lidí. V Evropské unii připadá na jednoho člověka 127 kg potravinového odpadu za rok. Za 55 % jsou zodpovědné domácnosti, 18 % se vyhodí při výrobě a zpracování, 11 % má na svědomí primární produkce, 9 % ve veřejné stravování a 7 % vyplývají maloobchody.

Zdroj: Organizace pro výživu a zemědělství a Eurostat

Domácnosti v EU mají na svědomí 55 % potravinového odpadu.

Podle výzkumu MENDELU vyhodí obyvatel brněnského sídliště průměrně 37,4 kg jídla ročně. Jedná se o vyhnutelný odpad, tedy jídlo, které se bývalo dalo sníst. Samotní obyvatelé přitom dle svého úsudku odhadují jen 12,27 kg. Snížit plýtvání jídlem může každý z nás. Podívejte se třeba na naše inspirativní recepty.

Zdroj: Eurostat a projekt Neplýtvěj potravinami MENDELU

Skoro o polovinu jídla víc vyhodí ti, kdo žijí sami.

Lidé žijící v domácnosti ve větším počtu obvykle zacházejí s jídlem hospodárněji. Jednotlivci často nakoupí hodně jídla a nejsou schopni ho sníst.

Zdroj: Tristram Stuart: *Uncovering the Global Food Scandal*

143 miliard eur končí v koši.

Plýtvání potravinami stojí podniky a domácnosti v EU odhadem 143 miliard eur ročně a způsobuje nejméně 6 % celkových emisí skleníkových plynů v EU.

Zdroj: Evropská komise, projekt EU Fusions

Průměrná česká domácnost by omezením plýtvání mohla ušetřit přes 8 000 Kč ročně.

V roce 2023 jsme společně s Mendelovou univerzitou v Brně a Vysokou školou ekonomickou sestavili výpočet z něhož vyplývá, že rodina o dvou dospělých a dvou dětech ročně přijde o 14 076 korun. Přepočteno na průměrnou domácnost, kterou podle Českého statistického úřadu tvoří 2,33 osoby, to dělá 8 199 Kč. Podrobnosti se dozvíte zde.

Zdroj: Tristram Stuart: *Uncovering the Global Food Scandal*

42 % našich popelnic zaplňuje bio odpad.

Problém nastává ve chvíli, kdy se biologicky rozložitelný odpad ukládá spolu se zbylým komunálním odpadem na skládky. Jeho rozkladem bez přístupu vzduchu totiž vzniká kromě CO₂ i metan. Ten je dvacetkrát intenzivnějším skleníkovým plynem než oxid uhličitý.

Zdroj: Institut cirkulární ekonomiky

Polovina Čechů si plete pojmy „minimální trvanlivost“ a „spotřebujte do“.

Až 14 % Čechů nespotebovává potraviny po uplynutí těchto dat. V EU se takhle ročně vyplývá 8,8 milionu tun potravin. Po skončení doby minimální trvanlivosti je přitom zboží obvykle zcela v pořádku a nemusí se vyhazovat. Termín „spotřebujte do“ značí, že jídlo už může být po datu zdravotně závadné. Než ho ale vyhodíte, zkuste ho očichat a vizuálně zhodnotit. Přečtěte si víc.

Zdroj: Potravin AV21, Sociologický ústav AV ČR

40 % celkového objemu sladké vody spotřebované v EU jde do zemědělství.

Podle Evropské agentury pro životní prostředí se v EU nejvíce vody za rok využívá právě v zemědělství. Na světě pak v zemědělství končí až 70 % veškeré spotřebované vody.

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí

Na výrobu jednoho kilogramu hovězího masa se spotřebuje 15 500 litrů vody.

Z toho většina vody (15 300 litrů) padne jen na vypěstování krmiva. Nejnáročnější na vodu je ale čokoláda. Ne jeden kilogram čokolády se při produkci a transportu vypotřebuje asi 24 000 litrů vody.

Zdroj: The water footprint of food

40 % cereálií vypěstovaných na celém světě je zkrmeno chovnými zvířaty.

Tento způsob produkce jídla je nevýhodný, protože dochází k úbytku konzumovatelných surovin. Navíc zvířata sežerou velké množství sóji, kvůli jejímuž pěstování se kácí deštné pralesy.

Zdroj: Tristram Stuart: Uncovering the Global Food Scandal

21–37 % globálních emisí skleníkových plynů má na svědomí produkce potravin.

V těchto číslech je zahrnuto nejen zemědělství, využívání půdy a její přeměna, ale i doprava, zpracování, skladování, balení, prodej, spotřeba a potravinové ztráty.

Zdroj: Mezivládní panel OSN pro změnu klimatu

Asi polovina všech chycených ryb je vyhozena mrtvá zpět do moře.

Mnoho z vyhozených druhů je vhodných k jídlu, ale nejsou považované za žádoucí. Na vině je také špatná rybářská politika. V Evropě má každý stát kvótu, kolik smí jednotlivého druhu ryb vylovit. Pokud loď překročí kvótu, musí nadbytek vyhodit do moře.

Zdroj: Tristram Stuart: Uncovering the Global Food Scandal

Na jedno kilo požadované ryby připadá šestnáct kilogramů zbytečně zabitých mořských živočichů.

Během lovu ryb pomocí tažných sítí je průměrně vyloven jeden kilogram ryb na úkor 16 kilogramů dalších mořských živočichů, kteří nechtěně zahynou v pasti.

Zdroj: Tristram Stuart: Uncovering the Global Food Scandal

<https://zachranjidlo.cz/fakta-o-plytvani/>

Vyhledávat sezónní a lokální potraviny je dobré nejen pro planetu, ale i pro nás!

Proč? Díky absenci dlouhého převozu nejsou potraviny ošetřeny takovým množstvím konzervačních látek a mají v sobě více živin.

Místní, sezónní potraviny často vyžadují méně energie na pěstování a přepravu a méně balení.

Plodiny se obvykle pěstují udržitelnými metodami, jako je střídání plodin, což napomáhá ke zlepšení zdraví půdy a snížení znečištění vody.

Sezónní potraviny jsou často zlevněné/ levnější, protože je jich v daném období na trhu hodně.

A nebojte se, sezónní potraviny nejsou jen jahody v létě, v každém období se toho najde spousta:

Jaro: pórek, kadeřávek, ředkvičky, listový salát, chřest, rebarbora, kedlubna, polníček

Léto: třešně, višně, jahody, borůvky, maliny, červená řepa, brokolice, hrášek, švestky, broskve, meruňky, paprika, rajčata, rybíz, cuketa, špenát, celer, cibule, česnek, lusky, mrkev, lilek

Podzim (zima): hrušky, jablka, ořechy, maliny, petržel, brokolice, čínské zelí, dýně, kapusta, růžičková kapusta, květák, tuřín, meloun, křen

Na internetu jednoduše najdete detailnější seznamy ať už s více plodinami nebo rozepsané do konkrétních měsíců.

Nakupujete sezónně, pokud ano, co nejčastěji?

<https://www.facebook.com/zachranjidlo/posts/>

Představujeme

Dary kraje

Jak je to u nás s poctivou místní zeleninou a ovocem?

No, popravdě, je to poslední roky docela boj. Děláme, co se dá, abychom vám nabízeli to nej, co je jen trochu možné. Nicméně, je tady bohužel několik ale. Tak například... Pěstitelů ubývá. V poslední době v mnoha případech přechází na prodej sazenic nebo květin, protože je to pro ně prostě výhodnější. Když už někoho máme, tak má většinou zeleninu a ovoce v době (sezóně), kdy jich máme plné zahrádky i my všichni. My to ale nebalíme. Neustále zkoušíme, vyhledáváme, žhavíme telefon, domlouváme. A výsledek? V těchto dnech u nás najdete: Od drobných pěstitelů jablka, patizony a dýně hokaido. Z Bařic od rodiny Albertových dokonalé melouny, červenou řepu, mrkev, brambory (žluté i červené), asijské Nashi hrušky, cibuli, petržel a samozřejmě i jejich vyhlášený česnek. Vámi velmi oblíbená rajčata a okurky z Farmy Bezdínek. Minimálně stejně oblíbené hydroponicky pěstované saláty ze Slušovic.

To vše samozřejmě plné chuti, sklizené v plné zralosti a pěstované bez chemických hnojiv. Nechcete do sebe „cpát“ chemicky hnojenou zeleninu a ovoce plné postřiků? Připravujete doma pro vaše nejmenší dětičky přesnídávky? Tak za výše zmíněné dáme rozhodně ruku do ohně. A jak u nás poznáte „místní farmářskou“ zeleninu a ovoce od těch „nefarmářských“? Hledejte zelené cenovky.

Adresa: Kvítková 2898, Zlín

Objevujeme regionální výrobce a jejich příběhy

Příběh frgálu

Frgál je koláč z kynutého těsta, který se peče pouze na Valašsku. Původně šlo o nepovedený vdolek s různými sladkými náplněmi, převážně sladkými, ale pekl se i se zelím, nebo řepou.

Výborné frgály najdete na mnoho místech Valaška.

Doporučujeme vyzkoušet frgál v pekárně U Mlýna v Horní Lidči, která se zaměřuje na ruční pekařskou výrobu. Její rodinná tradice sahá až do roku 1759.

<http://pekarnaumlyna.cz/>

Mlynářský rod Slováků je s vodním mlýnem v Horní Lidči spjat už od poloviny 18. století.

V roce 1759 se zde usadil mlynář Jan Slovák a založil rodinnou řemeslnou tradici, udržovanou po další dvě století. Říčka Senice roztáčela mlýnská soukolí navzdory všem nepřízním osudu.

Samoobslužný květinový stánek

Máte-li cestu přes Valašskou Bystrici, určitě si nenechtejte ujít samoobslužný květinový stánek. Najdete ho poblíž farmy u Zajíčků. V obou směrech jsou od jara do podzimu cedule, a stánek určitě neminete.

Stánek je otevřený od jara do podzimu od čtvrtka do soboty v čase od 9.00-18.00 hodin.

<https://zlaskykvetu.cz/samoobsluzny-kvetinovy-stanek/>

O FARMĚ

Dlouhá léta v sobě chovám lásku k zahradničení, pěstování květin, jejich aranžování a obecně k floristice. Už jako malá holka jsem na zahrádce mojí maminky měla svůj květinový záhonek, kde jsem pěstovala slaměnky a hledíky. Na půdě farmy svých rodičů jsem měla malou dílničku, kde jsem sušila vše, co jsem našla v lese, na louce a vyráběla z toho různá květinová aranžmá.

Miluji květiny a pohled na krásnou vykvetlou květinu mi vždy nejen vytvoří úsměv na tváři, ale vnáší do mého srdce především radost a klid. I proto jsou květiny na jídelním stole, či jakékoli jiné sezónní květinové dekorace nezbytnou součástí mého domova. Postupem času jsem ale zjistila, že bych chtěla tuto radost sdílet i dál mezi ostatní. Obula jsem se tedy do toho trochu víc a jednoho dne jsem začala vázat svatební kytice pro mé známé – to proto, abych tu radost a lásku ke květům šířila také dál... i mezi Vás.

No a teď to hlavní... protože chci květiny pro Vás tvořit především z lokálně vypěstovaných květin a z důvodu, že už je mi má vlastní zahrada malá, rozhodla jsem se na mém milovaném Valašsku založit ekologickou květinovou farmu.

Co přesně je EKOLOGICKÁ KVĚTINOVÁ FARMA?

Květinovou farmu jsem založila z důvodu, abych mohla vázat a následně prodávat kytice z opravdu čerstvých, ale především lokálních květin. Prioritou je pro mě ekologické pěstování bez použití pesticidů, umělých hnojiv či jiné chemie. O hnojení všech kytiček na farmě se totiž budou starat naše slepičky, a také kravičky z nedaleké farmy u Zajíčků a vodu pro kytičky budeme získávat z naší vlastní zásobárny dešťové vody.

Vše, co bude vypěstováno na mé květinové farmě, bude navíc pěstováno s opravdovou láskou ke každému květu.

Prostě a jednoduše, chci farmu, kde kytiky, kdyby mohly mluvit, řekly by „tady z lásky kvetu“.

<https://zlaskykvetu.cz/o-farme/>

Tematické programy pro školy

Školní farmářský den

Projektový den s Lískou podporující rozvoj kreativity a podnikavosti žáků, samostatnosti, zodpovědnosti, zkušenosti a sebevědomí zvládat situace a úkoly, které jim jsou svěřeny.

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Dopolední část je zaměřena na aktivní zapojení dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce
Doporučeno: ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Zajistíme účast a praktické ukázky regionálních výrobců, aktivity do programu a propagaci.

EXKURZE

na farmu či k řemeslníkům a výrobcům v regionu

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do sadů. Poznejte tradiční výrobní postupy a řemesla, místa pěstování zemědělských plodin, ovoce a bylinek, chovu hospodářských zvířat i zpracování potravin.

Doprava autobusem v dostupné vzdálenosti dané školy, komentovaná prohlídka farmy či provozovny. Po dohodě a dle možnosti místa exkurze i ochutnávka produktů či další aktivity.

Místo konání: farma, dílna či provozovna
Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD
Počet účastníků: 1–2 třídy
Časová dotace: min. 2 hodiny na farmě + cesta tam a zpět

VÝUKOVÝ PROGRAM

Můj den na farmě

Ve dvouhodinovém programu se děti zážitkově seznámí s tématy zemědělství, práce v zemědělství, celodenní a celoroční práce na farmě, regionální produkty.

Místo konání: třída, výukové prostory střediska
Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD
Počet účastníků: 1 třída
Časová dotace: 2 × 45 minut

VÝUKOVÝ PROGRAM

Z farmy na náš stůl aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, surovin i nádobí), výukové prostory střediska
Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD
Počet účastníků: 1 třída
Časová dotace: 2 × 45 minut

KONTAKT PRO PŘIHLAŠOVÁNÍ: LÍSKA, z.s., infoevvo@seznam.cz, tel.: 605 806 840

Vhodné i jako programy v rámci projektů OP JAK.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Příloha PV5/2024, rozesílka Lískey 14/2024

strana 7

Tipy na výlety a exkurze

- Informační centrum Velké Karlovice,
www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,
www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska,
www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko,
www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus,
www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice,
www.muzeum-km.cz/muzeum-v-prirode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice,
www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,
www.vmp.cz
- Válcový mlýn Šumice
Prohlídku mlýna s průvodcem je možné objednat na tel. 732 585 135. Otevřeno denně 10:00–15:00 hod.
- Zvonice Soláň,
<https://www.zvonice.eu/>
- 14115 Bařův institut Zlín,
www.14-15.cz

ZÁMEK LIPTÁL
PLÁN AKCÍ PRO ROK 2024

AKCE NA ZÁMKU:

- 18. 4. **MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK**
(komentované prohlídky s průvodcem)
- 3. 5. **DĚTSKÉ STRAŠIDELNÉ PROHLÍDKY „O ZTRACENÉ PRINCEZŇE“**
(dětské večerní kostýmované prohlídky)
- 22. 6. **SVATOJÁNSKÝ ZÁMEK**
(kostýmované prohlídky s příběhem)
- 11. a 12. 10. **VEČERNÍ PROHLÍDKY ZÁMKU LIPTÁL**
(opakování úspěšných kostýmovaných prohlídek o rodině Stommů)

BĚŽNÉ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY ZÁMKU, S PRŮVODCEM:

- KAŽDOU PRVNÍ NEDĚLI V MĚSÍCI
- 5. KVĚTNA
- 2. ČERVNA
- 7. ČERVENCE
- 4. SRPNA
- 1. ZÁŘÍ
- 6. ŘÍJNA

Podrobnosti k jednotlivým akcím budou zveřejňovány postupně.

Muzeum v přírodě Rochus
Uherské Hradiště
PROGRAMOVÁ NABÍDKA 2024

20. 3. Den otevřených dveří a větrání peřin
23. 3. Od fašanku do Velikonoc
28. 3.,
30. 3. až 1. 4. Velikonoční prohlídky muzea
1. 5. Otevírání pastvin a stavění máje
1. a 2. 6. Víkend památkových domků
7. 6. Rochus pod hvězdami
30. 7. Letní filmová škola na Rochusu
7. 9. Aj, ty svatý Rochu, daj nám vína trochu
8. 9. Návraty k lidové tradici
21. 9. Slovácký festival chuti a vůni
12. 10. Pole, louky, sady, neumřeme hlady
30. 11 a 1. 12. Adventní čas je tady zas
14. 12. Radostná novina
26. 12. Štěpánské koledování ve stodole

Změna programu vyhrazena.

www.skanzenrochus.cz Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště skanzenrochus

Panenky aneb Jak plyne čas na Valašsku

Ojedinelá autorská sbírka valašských panenek v galerii Klobučan v kulturním domě ve Valašských Kloboukách. Sběratelkou a tvůrkyní je Alena Dynková.

www.kdklobucan.cz

Farmářské trhy a jarmarky

Přijďte si nakoupit regionální potraviny do vaší kuchyně:

Farmářské trhy Vsetín 2024

27. dubna - první farmářský trh - zahájení sezóny

Květen							Červen							Červenec						
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28
27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30	29	30	31				

Srpen				Září				Říjen							
5	6	7	8	2	3	4	1	7	8	9	10	1	2	3	4
12	13	14	15	9	10	11	8	14	15	16	17	11	12	13	14
19	20	21	22	16	17	18	15	21	22	23	24	18	19	20	21
26	27	28	29	23	24	25	22	28	29	30	31	25	26	27	28
				30			30								

DK od 7:00 hod. | Dolní náměstí | www.dkvsetin.cz

SOBOTNÍ FARMÁŘSKÉ JARMARKY NA TRŽIŠTI POD KAŠTANY

vždy od 9.00

Objevte farmářské produkty, gastro a chillout zónu na tržišti Pod Kaštiny každý měsíc.

zlín. město nekonečných možností

pod kaštiny TRŽIŠTĚ

Kroměřížské farmářské trhy Hanácké náměstí, Kroměříž

Trhy Uherské Hradiště

Trhy mají za cíl spojit a podporovat lokální podnikatele, farmáře, umělce a tvořit komunitu.

trhyuh.info@gmail.com

TRHY UH & HRADIŠŤSKÝ BLEŠÁK
22.9.2024 NA KORUNĚ
11:00 - 16:00

Kloboucké hospodářské trhy 2024

- 5. dubna
- 19. dubna
- 3. května
- 17. května
- 31. května
- 14. června
- 28. června
- 12. července
- 26. července
- 16. srpna
- 6. září
- 20. září
- 4. října
- 18. října

Valašské Klobouky

Líska

Zlínský kraj

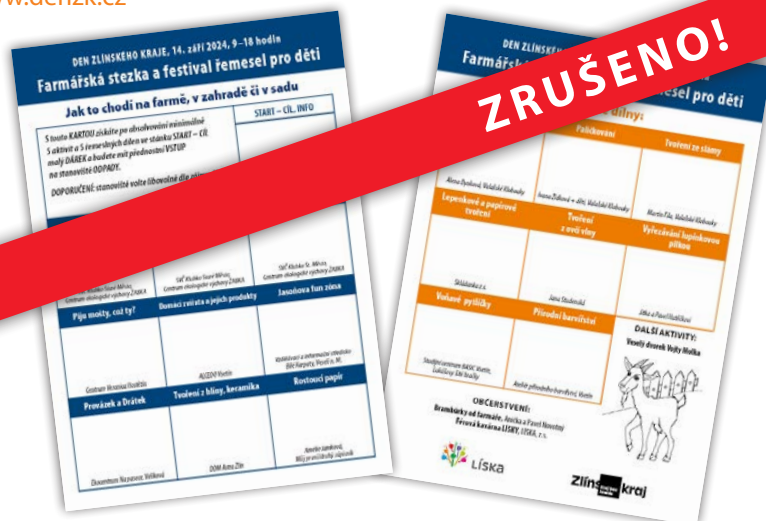

Pozvánky na akce

Den Zlínského kraje v sobotu 14. září nabídne pestrý program pro celou rodinu

Těšit se můžete na koncerty, regionální potraviny, vinařskou uličku, farmářskou stezku s LÍSKOU, dopravní hřiště a další atrakce pro děti. Opět se bude i sportovat, čeká nás Běh na počest Emila Zátopka a závod horských kol Zlínská 50. Celý program, včetně koncertů bude zdarma.

Více na www.denzk.cz

Spolek Almara Vás srdečně zve na:

OVČÁČKÉ SLAVNOSTI NA SANTOVĚ

14. 9. 2024 od 10 hod.
Hospoda Santov, Malá Bystřice 148
na kopci mezi Malou a Valašskou Bystřicí GPS: 49°24'21.715"N, 18°4'20.947"E

Hlavní program:
Dílna na zpracování ovčí vlny / Ukázka zemědělské techniky
Ukázka stříhání ovcí / Práce ovčáckého psa / Módní přehlídka oděvů a doplňků
Soutěž v pojídání halušek / Soutěž v jízdě na koni

Kulturní doprovodný program:
Malí ogaři, Malušata / Darebáci / Tabáskova Partyja
Malá osvětová akce / Soutěž v jízdě na koni / SIMAlenka / Jiří Štástek

Provozní program:
Prodej výrobků místních zemědělců a řemeslníků
Soutěž pro děti i dospělé, tvorba z ovčí vlny / Soutěž pro děti i dospělé / Valašské speciality
Tombola o atraktivní ceny

Vstupné: Dospělí 120 Kč, seniři 60 Kč, předprodej 100 Kč (na www.spolekalmara.cz) najděte nás na Facebooku

Český svaz ochránců přírody ve spolupráci s Městem Valašské Meziříčí
Vás srdečně zvu na již VIII. ročník oblíbené akce

Farmářský den

aneb cesty ke kořenům

Neděle 22. září 2024 od 10 do 16 hodin

Program pro malé i velké, kde si na Stezce řemesel vyzkoušíte, co uměli naši staříci – mlácení obilí cepem a mletí na žernovu, stloukání másla, moštování jablek, praní na vaňe, řezání dřeva a další dovednosti. Občerstvení zajištěno včetně fairtrade kávy, prodej řemeslných výrobků. K poslechu hraje cimbálková.

Valašské ekocentrum ČSOP, Šafaříkova 555, Valašské Meziříčí (areál bývalých kasáren)
Vstupné dobrovolné, startovní na stezku řemesel 60 Kč.

Slow food Bílé Karpaty, Sdružení INEX a MAS Strážnicko za podpory Obce Tvarožná Lhota
vás zve na **jubilejní 20. ročník:**

Oskoruše

Oskorušobraní

s jarmarkem regionálních produktů

na Salaši Travičná

nad obcí Tvarožná Lhota pod rozhlednou Travičná

v sobotu **28.9.** 2024 od 13.00 do 18.00

Na programu bude: prohlídka areálu a atrakcí, jarmark TRADIČNÍCH VÝROBKŮ A REGIONÁLNÍCH PRODUKTŮ a ochutnávky, prezentace a DEGUSTACE oskerušových odrůd presidia Slow food, výběrový KOŠT OSKORUŠOVIC, prohlídka sadu oskeruší, příběhy Královny oskeruší, VÝSTAVA vzácného ovoce, poradna a prodej stromků, soutěže a hry pro malé i velké, krmení zvířátek a **PŘEKVAPENÍ**.

stylové občerstvení zajištěno

Na akci bude stylová muzika a zpěv **FČELIČKY, Country SAVANA**

Vstupné 70 Kč

Slow Food
Bílé Karpaty

AKCE BUDE ZA KAŽDÉHO POČASÍ, Kontakt: 724 162 265; www.straznicko-mas.cz

VSTUP ZDARMA

AgroFyto
Ekofarma-Lidečko

HOSPODÁŘSKÝ DEN

12. října 2024 | 10:00 - 16:00 | Lidečko

PROGRAM | hospodářský a řemeslný jarmark | komentovaná prohlídka hospodářství | program pro děti a senáček | řemeslné dílny pro děti i dospělé | divadlo SemTamFör | cimbálová muzika | široká nabídka gastronomických specialit

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Festival řemesel a profesí budoucnosti 2024

14|15 Baťův Institut ve Zlíně

12.–13. října 2024 • 10–17 hod

Příšit knoflík, starat se o včely, 3D tisk, to vše a mnoho dalšího se ve Zlíně budou učit děti. Chystá se pátý ročník Dětského festivalu řemesel a profesí budoucnosti, unikátní akce pro rodiny s dětmi.

Ve Zlíně proběhne pátý ročník netradiční akce – Dětského festivalu řemesel a profesí budoucnosti. Akce pro rodiny s dětmi se uskuteční ve 14|15 Baťově Institutu ve Zlíně od 12. do 13. října, od 10 do 17 hodin.

Cílem víkendového programu je představit dětem a mladší generaci nejružnější profese zábavnou formou, prostřednictvím interaktivních workshopů a dílen, zvýšit tak oblibu jednotlivých oborů a ukázat řemesla jako zajímavou činnost s perspektivou do budoucna. Rukodělné dílny doplní prezentace dalších profesí, které jsou v současnosti mimořádně důležité, například IT oborů. Děti si vyzkouší práci se dřevem i kovem, včelařství, základy mechanické konstrukce, šití, pletení, kovářství, ale i moderní digitální technologie.

Pořádá **Inspirace Zlín z.s., Robota a ScioŠkola Zlín.**

Jednotné vstupné: 100,- Kč, rodinné 300,- Kč

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Příloha PV5/2024, rozesílka Líska 14/2024

strana 11

Kam za nákupy regionálních produktů ve Zlínském kraji

KDE NAKUPOVAT

Hledáte kde nakoupit regionální potraviny a tradiční řemeslné výrobky ve vašem okolí? Najděte si svého lokálního výrobce na www.vyrobkyzkraje.cz

AGROFYTO, spol. s r.o.

Lidečko 486, Horní Lideč
tel.: 774 545 916
obchod@agropyto.cz
www.agropyto.cz

Amunak, s.r.o.

Jasenická 1900, Vsetín
tel.: 571 411 984
obchodamunak@amunak.com
www.amunak.com

Bezobaláč Zlín

Dlouhá 497, Zlín
tel.: 608 180 874
prodejna@bezobalac.cz
www.bezobalac.cz

Bezobalov Uherské Hradiště

Zelené náměstí 1290,
Uherské Hradiště
tel.: 774 874 734

Biomarket u Zeleného stromu

www.zdravizprirody.cz
prodejny@zvuzelenehostromu.cz
Prodejny ve Zlíně:
Tržnice, Náměstí práce 1099,
tel.: 773 900 494
Náměstí Míru 65, tel.: 773 880 494
Jižní svahy OC Albert, I. segment,
tel.: 773 001 494
Prodejna v Uherském Hradišti:
Havlíčková 3, tel.: 777 900 814
FARMÁŘSKÁ PRODEJNA
Prodejna Zlín, Kvítková 7147,
Lešetín II, 760 01 Zlín
tel. 773 880 494

Centrum Veronica Hostětín – obchůdek

ZO ČSOP Veronica, Hostětín 86
tel.: 572 641 855
hostetin@veronica.cz
www.hostetin.veronica.cz

Dary kraje

Zlín, Kvítková 2898
tel.: 776 815 523
kramek@darykraje.cz
www.darykraje.cz

Českův mlýn Jarcová – prodej otrub

Jarcová 160, Bystřička
tel.: 733 539 250
ceskumlyn@probio.cz
www.probio.cz

Dvůr u Kříže, Obchůdek s regionálními produkty

Velké Karlovice 999
tel.: 731 429 840
Dvurukriza@seznam.cz
www.dumukriza.cz/obchudek

Ekofarma Javorník

Štítná nad Vlčí 414
tel.: 773 746 859
objednavky@javor-st.cz
www.ekofarmajavornik.cz

Ekokočka s.r.o.

Mostecká 364, Vsetín
tel.: 573 333 387
obchod@ekokocka.cz
www.ekokocka.cz

Eko sady Komňa

Komňa 199, 687 71 Bojkovice
www.ekosadykomna.cz
www.biosvestky.cz

KOLDOKOL

Starý Hrozenkov 307
tel.: 605 033 951
https://eshop.koldokol.cz/

Ekofarma ZERLINA s.r.o.

Házovice 2070, Rožnov pod Radhoštěm
tel.: 731 216 911
info@zerlina.cz
www.zerlina.cz

Náš grunt s.r.o. – Farmářské potraviny

Obchodní 1507, 686 01 Uherské Hradiště
www.nasgrunt.cz

Obchůdek u cérečky

Vranča 255, Nový Hrozenkov
tel.: 605 884 651

Otdadyma, o.p.s.

Dům kultury, Svárov 1055, Vsetín
tel.: 604 785 208
otdadya@email.cz
www.otdadya.cz

Pekárna u mlýna

Horní Lideč 114
tel.: 603 227 532
info@pekarnaumlyna.cz
www.pekarnaumlyna.cz

SVĚTNICA – Valašský obchůdek

Na Oboře 596, 756 05 Karolinka
Eva Michálková
tel.: 605 122 157

Tradiční výrobek Slovácka, z.s.

Masarykovo náměstí 21, Uherské Hradiště
tel.: 572 525 528, 739 525 231
info@tradicnivyrobek.cz
www.tradicnivyrobek.cz

Z dědiny, regionální farmářské potraviny

Prodejny Zlín:
Budova Tržnice, OC Terno
obchod@zdediny.cz, www.zdediny.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem

Palackého 457, Rožnov p. R.
tel.: 730 100 240
hanka@vyrobkyspribehem.cz
www.vyrobkyspribehem.cz

ŘEMESLNÉ REGIONÁLNÍ VÝROBKY

zakoupíte v informačních centrech:
<https://www.vychodni-morava.cz/informacni-centra/>

Agrofyto spol, s.r.o.

Ekologická farma, která hospodaří v podhorské oblasti Valašska. Produkuje maso a mléko v kvalitě BIO. Ekofarma sídlí v malebné vesnici Lidečko v hornaté oblasti Valašska.
<https://www.agropyto.cz/>

KOLDOKOL

Zdravé delikatesy z Bílých Karpat bez barviv a konzervantů. Ochutnejte a zamilujte se!
<https://eshop.koldokol.cz/>
info@koldokol.cz

Květomluva

Představujeme vám BIO sirupy, vyrobené z našich bylinek. Pro ty z vás, kdo ještě neochutnali, stále máte skvělou příležitost.
<https://www.kvetomluva.cz/bio-bylinne-sirupy-a-elixiry/>

Kvalitní med z Ekofarmy Javorník

Nyní v nabídce med od místních včelek, které pilně pracovaly ve snůškovém období na plochách, kde ekofarma hospodaří v systému ekologického hospodářství v CHKO Bílé Karpaty. Med zakoupíte pouze ve Farmářské prodejně ve Štítné nad Vlčí. Na telefonním čísle 773 746 859 Vám rádi zodpovíme jakýkoliv dotaz.

Zahrada Blažejovce

Rodinná zeleninová farmačka. Dělá KPZ a přebytky prodává ze dvora.
604 703 352 • zahrada@blazejovce.cz